

ELLENZÉK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. Telefon: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 8. Telefon: 29—23. Csekk száma: 72056

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 óra 4.30 P.
negyedévre 12.40, félévre 24.80, 1 évre 49.60 P.

„A berliniek magatartása eldöntheti a háborút”

HARRIS ANGOL LÉGIMARSALL NYILATKOZATA

Súlyos harcok Gomeltől nyugatra, német térnyerés Kiev felé

Eisenhower új nagy támadásra készül

Bár az elmúlt huszonnégy óra eseményei között nem találunk szenzációt, a politikai és háborús fejlemények mégis pontosan beleilleszkednek abba a keretbe, amelyből a közeljövő szenzációja kiérlelődhetik. Itt politikai sikon elsősorban a Roosevelt—Churchill—Sztalin-találkozóról egyre szaporábban érkező hírekre gondolunk. A távirati irodák és a szövetséges rádióállomások nem hagynak semmi kétséget aziránt, hogy a döntő fontosságú hármaskonferencia igen rövid idő alatt létrejön és ezen a megbeszélésen a három nagyhatalom vezető államfőitől mindazokat a kérdéseket behatóan megvitatják, amelyeket a moszkvai konferencián kényességek miatt csak alig érintettek, vagy ha tüzetesebben tárgyaltak is, elvi meggyezések kívül konkrétumot nem mutathattak fel. Törökország magatartása is egyre élénkebb érdeklődést vált ki a világ közvéleményéből. Tegnapi számunkban rövid jelentés alapján ismertettük a „Háború és munkásosztály” című szovjet folyóirat cikkét, amelyben Sztalin felhívatalosa a Szovjet-Uniónak a kisállamokra vonatkozó elgondolásait tolmácsolja. A vezércikk világszerte nagy feltűnést keltett és különösen angolszász részről veszik tudomásul a szovjet lap megjegyzéseit és nem titkolt elégedettséggel. A frontokon — az időjárás rosszabbodásának ellenére — továbbtartanak az elkeseredett csaták, de lényeges arcvonalhullámról nem érkezett jelentés. A légiháború a Berlin ellen intézett kétszeri megfélemlítő támadás után teljes intenzitással dühög. Tegnapi erős angol—amerikai nehéz bombázórajok Toulon városát, a földközítengeri partvidéken levő legfontosabb, német kézben levő francia hadikikötőt bombázták.

I.

Ugyátszik, a szovjet hadvezetőség még a terbevert téli offenzívájának megindítása előtt mindenáron döntést akar kioroszakolni a nagy Dnyeper-kanyarban. Északról Koniev tábornok, délfelől Tobulein tábornok tegnap is hatványozott erejű támadásokat intézett a német vonalak ellen. Az orosz erőfeszítések irányából is kitűnik, hogy a két Lenin-renddel kitüntetett szovjet tábornok a Krivoj Rog térségében harcoló német csapatokat akarja katonába szorítani. A német ellenállás azonban az elmúlt huszonnégy órában is sikerrel mérkőzött meg az elhárítás súlyos feladatával. A keleti térségben támadások és ellentámadások váltják egymást. A front itt előre-hátra hullámzik, úgy, hogy erre az arcvonalszakaszra igen találon alkalmazható a németek által sokszor használt kifejezés: a helyzet átkínthetetlen. Egyébként a német véderőfőparancsnokság napijelentése általánosságban beszél von Manstein vezértábornagy vállalkozásának sikeres fejlődéséről, de a részletezés a hely és a helységnek tekintetében továbbra is tartózkodik.

Nyíltabban beszél az OKW a gomeli fejleményekről. A hadijelentés szerint a súlyos harcok Gomeltől nyugatra folynak. Eszerint a németek ebben a harci térségben arcvonalrövidítést hajtottak végre és Gomeltől nyugatra vették fel ismét a küzdelmet a támadókkal szemben.

A hosszú front középső szakaszán a harcok nérete nem lépte túl az eddigi hevességet.

II.

Néhány nappal ezelőtt jelentettük, egy berlini távirat alapján, hogy Montgomery offenzívát indított az olasz fronton. A né-

met távirati ügynökség értesülése időközben tulzottnak bizonyult, amennyiben a DNB katonai munkatársa később megállapította, hogy inkább nagyszabású, erőszakos felderítésről volt szó, mint általános támadás megindításáról. Hangsúlyozták azonban német illetékes helyen, hogy a nagyarányú angol—amerikai vállalkozások közeli megkezdésével annál is inkább számolni kell, mert az utánpótlás olyan ütemben érkezik az olasz front mögött területeire, olyan erős tartalékokkal töltik ki a megtépázott kereteket, akkora számú új csapategység érkezik, hogy mindez valószínűvé teszi a közeli és a valódi szövetséges offenzíva megindítását.

III.

A Wilhelmstrasse hangvívója nyilatkozott a Berlini ért súlyos megfélemlítő légitámadásokról. A szócsó hangoztatta, hogy a német főváros olyan csapást szenvedett, amely „a legnagyobb sajnálatunkra — mondja szövegint a hivatalos nyilatkozó — elkerülhetetlené teszi a legélesebb megtorlást”. Hitler vezér és kancellár, valamint Németország más katonai és polgári vezetői többször kijelentették, hogy a megtorlás órája alkalmas időben bekövetkezik. A Wilhelmstrasse állásfoglalásából az csendül ki, hogy a kilátásba helyezett retorziók dátumát már nem tolják ki

sokáig a német vezetők, márcsak azért sem, mert a megtorlás teóriáját a német rádióállomások és sajtó annyira kiaknázták, hogy a közvélemény elérkezettnek látja az időt a német visszacsapásra.

IV.

Az amerikai lapok már részleteket közölnek a Roosevelt—Churchill—Sztalin-találkozó anyagáról, arról azonban, mikor és hol lesz a találkozó, a lapok semmit sem irnak. Az amerikai sajtó jól értesült külpolitikai szerkesztői azt hiszik, hogy a három államfő már elindult a találkozóra. Ezt támasztja alá a Budapesti Tudósítónak az a londoni távirata is, amely szerint az alsóház ülésén, bár az György király trónbeszéde miatt jelentőség-teljes volt, sem Churchill, sem Eden nem vett részt. Ugyanakkor nem ismerik a moszkvai, angol és amerikai lap tudósítók Sztalin tartózkodási helyét sem. Régi szokásból híven valószínűnek látszik, hogy a konferencia összeülését csak akkor hozzák nyilvánosságra, amikor az államfőik már épségben megérkeztek a találkozó helyére.

V.

Tegnapi számunkban ismertettük a „Háború és munkásosztály” című szovjetlap cikkét,

amely, mint fentebb is említettük, világszerte óriási feltűnést keltett. Különösen nagy visszhangra találtak a moszkvai folyóirat megállapításai a szövetséges és a semleges sajtóban. Mindenütt óriási cimekekkel közölték, hogy a Szovjet-Unió nem avatkozik be más országok belügyeibe, hanem — mint a kommunista párt háborús hivatalos közlönye hangoztatja — a Szovjet-Uniót az a szándék hatja át, hogy ne sértse meg más államok és népek szuverenitását. A „Háború és munkásosztály” szerint a Szovjet-Unió vezetői egyáltalán nem gondolnak arra, hogy hiábavaló kísérleteket tegyenek más társadalmi szerkezetének megváltoztatására. A Sztalin szócsóvénak ismert újság feltűnő vezércikkéből a következő mondat emelkedik ki nagy jelentőséggel: „Tiszta-ban vagyunk azzal, hogy a nemzetek társadalmi és gazdasági szerkezetét nem külső befolyás határozza meg, hanem a lakosság elhatározása.”

Az a reakció, amelyet a cikk a világsajtóból kiváltott, igazolja, hogyha ösztönöznek bizonyulnak a moszkvai újság sugalmazott fejtegetései, a megállapítások a történelemtől korszakalkotó minősítést kaphatnak.

NAGY JÓZSEF.

Egyenesen sajnáljuk azt, amikor megtorlásra kényszerítenek minket

— mondották a Wilhelmstrassen Berlin bombázásával kapcsolatban

Berlinből jelenti az MTI: A Berlin ellen intézett légitámadásokkal kapcsolatosan német katonai szakértők azt mondják, hogy az igénybevett repülőgépek számából következően nem lehet a támadásokat a legsúlyosabbak közé sorolni, mivel Hamburgban például sokkal több gép szerepelt a támadásokban. Igaz, hogy a Hamburg elleni vállalkozás sokkal könnyebb az ellenség szempontjából.

Berlinben valóban megfélemlítő támadásokkal állunk szemben — jelentették ki. Ezt mindenki saját-maga megállapíthatja, aki átélte a két támadást.

A gépek válogatás nélkül dobták le bombáikat lakott részre, kórházakra, templomokra és műemlékekre is. Ezek a támadások — mondják a Wilhelmstrassen — olyan méreteket öltöttek, hogy mi egyenesen sajnáljuk azt, amikor megtorlásra kényszerítenek minket.

„Ezt nem felejtjük el” — ilyen és hasonló című cikkekben foglalkoznak a csütörtök reggeli lapok a birodalmi főváros ellen intézett brit támadásokkal. A németbirodalmi főváros népe nem ringatja magát ábrándokban e hadviselés brutális kegyetlensége felől — írja a Völkischer Beobachter. El volt készülve rá, hogy ő sem kerülheti el azokat a nehéz órákat, amelyeket testvérvárosainak át kellett élnie. Azt is tudja azon-

ban, hogy a légiháborúban az utolsó szó még egyik oldalon sem hangozott el. Minél kegyetlenebbek az ellenség módszerei, annál keményebben és elszántabban érlelődik meg a népben a romok felett az akarat és a kötelességtudat — hangoztatja a Deutsche Allgemeine Zeitung.

A Berliner Lokalanzeiger szerint bármilyen kemény és súlyos sebeket is kapott a birodalmi főváros, a la-

A Wilhelmstrasse Benes moszkvai útjáról

Berlinből jelenti az MTI: Illetékes német helyről közlik: Benes moszkvai útját, aki az angol hírszolgálat szerint huszéves szerződést köt „Csehszlovákia” és a Szovjetunió között, gyakorlatilag nem szabad tulbecsülni — mondják a birodalmi külügyminisztériumban. Ha mégis bizonyos figyelmet fordítanak erre a dologra, ez azért történik, mert berlini felfogás szerint a Szovjetunió irányzata tekintetében tünetszerű, hogy Benesben toborzót akar biztosítani a kelet- és középeurópai szovjet követeléseknek. Berlinben kijelentik, ez a játék annyival inkább átlátszó, mert maguk az angol lapok is jelzik annak lehetőségét, hogy a Moszkvában aláírandó szerződés más kelet- és középeurópai államok, köztük Ausztria részére is nyitva fog állni. Az antikomintern egyezmény mai évfordulóján berlini politikai körök-

kosság ellenálló ereje törhetetlen, s keményebb minden szenvedésnél. A német nép ellenálló erejét nem lehet megtörni — hangoztatja befejezésül a lap. A német nép valmennyi arcvonalon, a birodalom valmennyi városában, amelyeket terrortámadások értek, valamint a birodalmi fővárosban a mostani napokban is bebizonyította, hogy ellent tud állni.

Harris nyilatkozata

Berlinből jelenti a DNB: A Berliner Nachtausgabe Harris brit légügyi tábornok kijelentésével foglalkozik, amely szerint „a berliniek magatartása eldöntheti a háborút”. A lap hangsúlyozta, hogy ez a döntés az utolsó éjszakán megtörtént, de nem Anglia, hanem Németország javára. A brit és északamerikaiak a német hazából arcvonalat csináltak. Hangsúlyozza a lap, hogy ez az arcvonal azonban éppen olyan szívós, kemény és határozott, mint a keleten, nyugaton harcoló német katonáké.

(SZ. 2.)

Szász Lajos miniszter a közellátásról, a belső arcvonalról és a feketepiac letöréséről

Az Erdélyi Párt szónokai a beszoigáltatási rendeletekkel kapcsolatos helyzetet és a munkásság kérdéseit ismertették

A HÁZ ELFOGADTA A KÖZELLÁTÁSI TÁRCA KÖLTSÉGVETÉSÉT

BUDAPEST, november 26. A képviselőház csütörtöki ülését 10 óra 10 perckor nyitotta meg vitéz Tórs Tibor alelnök. A kormány tagjai közül Szász Lajos közellátási miniszter jelent meg. A házban a költségvetés tárgyalása iránt mérsékelt érdeklődés mutatkozott.

Gesztyei Nagy László a közellátásiügyi tárca eladója egyórás beszédben ismertette a tárca költségvetését.

„Ma már tud vagyunk a válságon!”

A tárca első vezérszónoka Németh Andor volt. Ezután Fricke Valér, a kormány-párt első vezérszónoka azt hangsúlyozta,

Báró Braunecker Antal: Meg kell rendszabályozni az egykezeket!

Ezután Braunecker Antal báró, az Erdélyi Párt vezérszónoka emelkedett szóra. Megállapította, hogy a közellátás terén olyan hatalmas fejlődés következett be, ami nem is viszonyítható a három évvel ezelőtti állapotokhoz.

Bizonyos rendszert, organizációt és céltudatosságot ismerhetünk fel ezen a téren és látjuk, hogy a mostani rendszer igenis bevált és hozzájárul a gazdasági élet fejlődéséhez. A közellátási miniszter beszédében, hogy bizonyos terménybeszoigáltatást magára nézve kötelezőnek ismerjen el.

— A legtöbbet hangoztatott probléma — mondotta — kétségtelenül a feketepiac. Ez két főtenyezőre vezethető vissza: egyrészt a helytelen árpólitikára, másrészt arra az útra, amelyen az áru a termelőtől a fogyasztóig eljut. A termelői árak normálisak, de a közbeiktatott nagy-, kis- és egyéb kereskedők miatt, amíg a fogyasztóhoz eljut, már fekete ára lesz az árunak.

Hangsúlyozta, hogy meg kell rendszabályozni az egykezeket és minthogy ezek nagyrésze állami feladatot tölt be, a felelősség is legyen olyan, mint a közalkalmazottaknál.

„A kiutalást kapja közvetlenül a fogyasztó!”

Rátért ezután a kiutalások kérdésére, amelyeknél a legfőbb hiba, hogy azok nem a fogyasztók, hanem az iparosok,

Orvosolni kell a szénátvitellel kapcsolatos sérelmeket

Fájdalmas kérdése a gazdasági életnek — különösen az idei szárazság miatt — a szénabeszozigáltatás, amellyel kapcsolatban sok az elégedetlenség, a panasz, de visszaélés is történik. Ma a kivétel a kataszteri útján történik, de kellő adatok hiányában nem vehetik számításba azokat a változásokat, amelyek ezen a téren az elmúlt évek során bekövetkeztek. Csak úgy lehetne a kérdésen segíteni, ha a kormánybiztosok nagyobb hatáskört kapnának ezen a téren. A beszoigáltatással kapcsolatos másik sérelem, hogy a bizottságok nyilván saját kényelmi szempontjukból nem a gazdához legközelebb eső állomáson veszik át a szénát, hanem a gazdát berendelik az átvételre.

Szükség volna olyan közbeiktatásra, amely kényszerítene a bizottságokat, hogy a miniszter rendeletét minden téren tartsák be.

Ezzel összefüggésben megemlítette, hogy a beszoigáltatott szénát átvétel után a hatóság emberek nem kezelik kellő szakszerűséggel és körültekintéssel.

A búzakérdés

A búzakérdéssel kapcsolatban örömet fejezte ki a jelentős javulás miatt, amely nemcsak megfelelő kenyérmennyiséget biztosít, hanem tartalékolásra is módot nyújt. Kérte, hogy az őrlési százalékot 85 százalékról 75 százalékra csökkentse, amiáltal nemcsak a korpa minősége javulna, hanem a mennyiség növekedése az állati takarmányozás terén is nagy könnyebbséget és az állati termékeknek, főleg a tejellátásnak növekedését jelentené. A süldőrendelet végrehajtására rámutatva kérte, hogy ezen a téren is kapjanak nagyobb hatáskört a közellátási kormánybiztosok, majd az áralkuláció kérdésére tért át. Rámutatott arra, hogy amíg a mezőgazdasági árakat az év elején állapították meg, addig az ipari árakat a mai változásokat és a munkabérek emelkedését figyelembe véve, pótlárakkal mindenkori alkalmazhatták az új helyzethez. Így az iparral szemben a mezőgazdaság

hogy a közellátás minden ellenkező híreszteléssel szemben igenis lényegesen javult. A miniszter rendezetlen viszonyok közepette vette át a közellátást, de erélyével, szakértelmével rendet teremtett.

A közellátási nehézségek áthidalására a rendeleteken túlmenően nagyarányú társadalmi összefogásra is szükség van. Ma már tud vagyunk a válságon.

A közellátás jó kezekben van. Teljes bizalommal van a közellátási miniszter személye iránt. A költségvetést elfogadja.

Gróf Serényi Miklós beszédében főleg a feketepiac visszaszárítása foglalkozott.

vagy a közbeiktatott kereskedők számára történnek. Az iparosok egyrésze a kiutalt anyagot nem dolgozza fel, hanem zúgforgalomban értékesíti. Ez az oka annak, hogy az amugy is kevés cipőutalványt nem lehet mind beváltani. Kérte a minisztert, hogy

a kiutalásokat a jövőben közvetlenül a fogyasztók részére adják ki, mert így elkerülhető lesz egyrészt az, hogy az anyag a feketepiacra kerüljön, másrészt nem fordul elő, hogy azokon a helyeken, ahol több iparos van, jobban el legyen látva a lakosság, mint ott, ahol kevés az iparos.

A lábbeli és a ruhaellátás kérdésével összefüggésben kérte a minisztert, hogy a munkásság, főleg a mezőgazdasági munkásság számára biztosítsák a legszükségesebb ruházati cikkeket.

Az állatigénybevétel kérdése

Ezután az állatigénybevétel kérdésével foglalkozott, amely a gazdák számára olyan terhet jelent, ami ma holnap elégedetlenséget kelt. A jelenlegi rendszer szerint ugyanis az a gazda, aki intenzíven gazdálkodik és nagy állatállományt tart, sokkal súlyosabb terheket kénytelen viselni, mint az, aki extenzíven gazdálkodik. Helyesebb volna, ha a beszoigáltatás a kataszteri tiszta jövedelem alapján történne és a gazda előre tudná, hogy milyen kötelezettségei vannak.

teljesen mostoha helyzetben van.

Beszéde végén bizalmát fejezte ki a kormány és a közellátási miniszter személye iránt, a költségvetést a pártja és a maga nevében elfogadta.

Sz. bó János: Hagyjunk fel a gánoskodó kritikával!

Nagy Ferenc, Kuncze Géza, Sigray István, Meixner Emil, Passy Kristóf, Csóor Lajos, Nagy Iván és Börcs János felszólalása után Szabó János, az Erdélyi Párt munkásképviseelője mondotta el beszédét.

A miniszter beszéde

Egy évvel ezelőtt — mondotta — az 1943. évi költségvetés tárgyalása során, legsúlyosabb teendőmet három feladat megoldásában jelöltem meg. Az első az elmúlt gazdasági évben jelentkező nehézségek megoldását célozta, a második a jövőre rendszeres közellátás biztosítása volt, a harmadik feladatot pedig abban jelöltem meg, hogy olyan szervezet felépítéséről kell gondoskodni, amely alkalmas a rendszeres közellátás lebonyolítására. Az első feladatot — erről nem akarok bővebben beszélni — bár szigorú intézkedésekkel megkövetelt lemondások árán, sikerült megoldani.

Amikor a kormány elhatározta, hogy áttér erre a kivételi rendszerre, akkor a mezőgazdaságba is belevitte bizonyos mértékig azt a tervszerűséget, amely a háborúban álló nemzet hadigazdálkodásának nélkülözhetetlen alapfeltétele.

Egy esztendővel ezelőtt megjelentek azok a rendeletek, amelyek az új termékszoigáltatási rendszer alappilléreit képezik. Az új gazdasági év beköszöntése alkalmával az új rendszer kiépítése nagyjában befejeződött. Szabályoztuk a beszoigáltatási rendelet életbeléptetése folytán a közellátás céljait szolgáló árumennyiség forgalmát is. Az eddigi eredmények alapján bátran merem állítani, hogy a rendszer — bár a kezdet nehézségei-

vel küzdenünk kell — megfelelt a várakozásoknak.

Nem lehet eleget hangoztatni, hogy a legjobb rendelet is hiábavaló, ha annak végrehajtása nem megfelelő. Ezért meg-erősítettem az újjászervezett közellátási felügyelőségek tisztviselői létszámát s mind a kormánybiztosok, mind a felügyelőségek részére egyre szélesebb és szélesebb hatáskört biztosítottam, mindig fenn-tartva a központ részére az irányítás és ellenőrzés jogát. A közellátási bizottságok egyik legfőbb feladata a helyi életviszonyok által indokolt különböző igények, valamint az egyes rendelkezések végrehajtásánál felmerülő helyi kívánások érvényesítése.

Már többször említést tettem arról, hogy a beszoigáltatási rendszer jobbá és igazságosabbá tételéről a termelési kataszter megteremtésével kívánok gondoskodni. Tovább folytatjuk munkánkat a közellátási igazgatás szervezésénél.

Áttérve az ipari cikkekre való ellátásra, a textilárak termelésének irányításánál az a vezető szempont, hogy a polgári szükséglet rendelkezésére álló nyersanyagokat a széles néprétegek igényeinek kielégítésére szolgáló ruházati cikkek termelésére használjuk fel. Az új elosztási rendszer szerint a gyárak által a polgári fogyasztás céljaira forgalomba hozható

A továbbiakban a hadiüzemi munkásság szempontjából bírálta a közellátást és részletesen foglalkozott a hus, a fa és a ruhaelosztás problémájával. A ruhaellátással összefüggésben azt kérte, hogy a kiutalásokat a kereskedők kikapcsolásával végezzék el. A bányász és a kohászati munkásság számára az élelmezéssel kapcsolatban a megfelelő tejellátás szükséges-ségét hangsúlyozta. Kérte a minisztert, hogy az öntődékhöz levő munkásnyaknak minden körülmények között biztosítsák a megfelelő ruházati cikkeket. Ha másként nem lehet, akkor műanyagból készítsenek ruhát, de ezekre állapítsák meg az árnívót, mert a jelenlegi árat a munkásság nem tudja megfizetni.

Az ipari munkások jövedelme

Tiltakozott az ellen a mindjobban terjedő állítás ellen, hogy jelenleg az ipari munkásságot fizetik meg a legjobban, mert egy-két kivételtől eltekintve, különösen a vidéki nagy iparvárosokban heti jövedelmük csupán 23—40 pengő.

Beszéde végén idézte a közellátási miniszter Szatmárnémetiben mondott beszédét: „Szigorúan kitartok a közellátás terén a meglevő készletek legigazságosabb elosztása mellett!” Tekintettel arra, hogy meggyőződése szerint a miniszter munkatársai az idézett mondat szellemében dolgozik, a költségvetést örömmel elfogadta.

Az elnök ezután a vitát bezárta és bejelentette, hogy a közellátási miniszter kíván szólni. Szász Lajos közellátási miniszter pontban 5 órakor emelkedett szóra. Beszéde elején megteltek a padsorok és a kormány részéről fenntartott karosszékekben helyet foglalt Kállay Miklós miniszterelnök, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter és báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter.

Gróf Monte Christo

második részének

utolsó előadásai

az

Eggetem Mozgóban

Szombaton d. e. 11-kor.

Szombaton d. u. 3, 5 és 7-kor.

Vasárnap d. e. 11-kor.

Vasárnap d. u. 1/2-2-kor.

Vasárnap d. u. 3, 5 és 7 órakor.

Jó jöjnek már csak a délelőtti és kora délutáni előadásra kaphatók!

Hétfőn

ünnepi díszbemutató:

Futótűz. (Déryné)

Főszereplők:

Szabó Ilona
Szilassy László
Csontos Gyula.

árumennyiséget a Textilközpont útján állapítom meg és a központ intézkedik abban az irányban is, hogy a forgalomba hozható árukat kiknek és milyen arányban kell kiszolgáltatni. A nagykereskedői eladási tevékenység megrendszabályozása érdekében intézkedtem aziránt, hogy a nagykereskedők működésüket csak területileg meghatározott körzetekben folytathassák. A rendelkezésre álló árumennyiséghez képest a kiskereskedők létszáma is túlméretezett. Mindenekelőtt intézkedtem tehát aziránt, hogy a textilkereskedelem további elburjánzása megakadályoztassék.

Intézkedtem a külföldről behozott textilárak forgalmának szabályozása iránt.

A polgári fogyasztás rendelkezésre álló textilárakészletek szűkös voltára tekintettel, intézkednem kellett az egyes fogyasztók részére kiszolgáltatható árumennyiségek megállapítása iránt is.

A textiláruforgalom általános rendezésével kapcsolatban intézkedtem az ellenőrzés megszervezéséről is. Az e tárgyban kiadott rendelkezések elsősorban a gyorsanható gazdasági jellegű megtorló intézkedéseket helyezték előtérbe.

A mezőgazdasági munkásság ellátására a múlt évben lebonyolított akcióhoz hasonlóan újabb mezőgazdasági munkasakció van folyamatban.

A lábbeliellátás tekintetében mutatkozó nehézségek leginkább arra vezethetők vissza, hogy a polgári fogyasztás rendelkezésre álló bőranyagok mind kisebb mennyiségben állottak rendelkezésemre. Ennek folytán az amugy is szűkreszbott igények kielégítése a legnagyobb nehézségekkel jár.

Intézkedés történt a hulladékbőrök igazságos szétosztása és gazdaságos felhasználása iránt.

A fizikai munkát végző munkások lábbeliszükségletének kielégítésére a hadiüzemek és közintézmények szükségletére a rendelkezésre álló bakancsmennyiség arányos részét biztosítottam. A mezőgazdasági munkások bakancsakcióját ez évben is megszerveztem.

A szappanellátásban jelentkező nehézségek a koprahányra vezethetők vissza.

A megállapított szappanadag a városi lakosság és az 5000 lelken felüli községekben lakó fogyasztók részére biztosítható volt. Később a falusi lakosság részére is biztosítottam némi szappanellátást.

Az ipari ellátás a mindenkori nyersanyaghelyzet függvénye. A nyersanyagkészletek — sajnos — erősen csökkenő irányzatot mutatnak. Felesleges rámutatnom arra, hogy a háborús események a közelmúltban is milyen kiesést okoztak nyersanyagbehozatalunkban. E téren tehát erősen fokozott takarékoskosságot szükséges. Ne feledjük el, hogy jobb viselés és

(Folytatása az utolsó oldalon.)

HIREK

A postai csomagok burkolási feltételeinek enyhítését kéri a kereskedelem

A fennálló postaszabályok értelmében az 500 pengőnél nagyobb értékűnek nyilvánított postacsomagokat vászonba kell burkolni és 4 centiméterenkénti távolságban pecsétviaszal kell ellátni a burkolatot. Miután a mai viszonyok között vászon ilyen célra alig szerezhető be és a pecsétviaszakkal is takarékoskodni kell, a kereskedelmi minisztérium részéről beadványt intéztek a postaigazgatósághoz, kérve ezeknek a feltételeknek az enyhítését. A kereskedelem elegendőnek tartja a postacsomagoknál a kétszeres papirburkolatot és az átkötő zsinórok csomózási pontjainak lepecsételését. Csupán a nagyértékű csomagoknál használjanak vászonburkolatot, ha ugyan az egyáltalán kapható. (Magy. Tud.)

A KULTUSZMINISZTER KÖTELEZHETI A KÖZSÉGEKET A POLGÁRI ISKOLÁK FENNTARTÁSÁRA. A kormányrendelet adott ki, amelynek értelmében a vallás- és közoktatásügyi miniszter a magyar szent koronához visszacsatolt területeken lévő állami polgári iskolák dologi és egyéb fenntartási költségeinek viselésére azt a községet (várost) kötelezheti, amelynek területén az iskola működik.

145 községi bírót tettek felelőssé Maros-tordamegyében az adóbehajtásokért. Marosvásárhelyről jelentik: Maros-torda vármegye közigazgatási bizottsága csütörtökön délután a pénzügyigazgató előterjesztése rendkívüli ülésre ült össze. A rendkívüli ülésen az adóbehajtások elhanyagolásának kérdésével foglalkozott a bizottság. Az október hó 31-iki állapotot figyelembe véve, megállapította, hogy Maros-torda vármegyében 145 község és Szászrégen megyei város adóbehajtási eredménye nem üti meg azt a mértéket, amelyet a vonatkozó törvényes rendelkezés erre az időpontra előírt. Ezért a bizottság a 145 község bíróját és vezetőjét, illetve Szászrégen város adóhivatalának vezetőjét elen a felelősséget kimondotta. Ez azt jelenti, hogy ha mulasztásokat 15 napon belül nem pótolják, a felelős személyek költségén állami közegek fogják az állami adóhátralékot be hajtani.

Újra tárgyalják Csóka József volt dési nyilasvezér csalási bűnperét

DÉS, november 26. Csóka József, a Nyilas-párt volt dési tagozatának vezetőjét, akit csalásért és sikkasztásért már egy ízben elítéltek, a közelmúltban azért került a dési járásbíró elé, mert közel 400 szolnoki dobokamegyei falusi embernek azt mondta, hogy ha fejenként 1.75 pengőt lefizetnek a kezéhez, kiviszi őket németországi munkára, ahol nagyon jól kereshetnek. Csóka ezzel szemben azt állította, hogy ő az illetőket ezért a pénzt a nyilaskereszként pártba íratta be. A járásbírósal család miatt a volt nyilaskereszként vezért negyedévi börtönrre ítélte. Fellebbezés során a törvényszék az ítéletet alaki okok miatt megsemmisítette és új tárgyalás megtartására utasította a járásbírósalgot.

VASUTFOSZTOGATÓ ÉJJELIÖRÖKET ÍTÉLTEK EL DÉSEN. Fülöp Ádám és Nagy Dániel vasuti éjjeliőrök sorozatosan lopkodták az őrzetükre bízott vasúti kocsik rakományait. Üzemeiket a rendőrség leleplezte és mindkettőjüket bíróság elé állították. A dési törvényszék most tartotta meg a főtárgyalást. A bíróság Fülöp Ádámot hivatali sikkasztás miatt 3 évi börtönrre és 5 évi hivatalvesztésre, Nagy Dánielt pedig 3 és fél évi börtönrre s ugyancsak 5 évi hivatalvesztésre ítélte.

NEM SZÜNT MEG VÉGLEGESEN A KOLOZSVÁR-MAROSVÁSÁRHELYI KÖZÖTTI REPÜLŐJÁRAT. Néhány nappal ezelőtt illetékes helyről vett értesülés alapján közöltük, hogy a MALERT marosvásárhely-kolozsvári járata megszűnt. Most arról értesülünk, hogy a repülőjárat megszüntetése nem végleges. Szükségessé vált a repülőgépek kijavítása és ezért csupán bizonyos szünet állott be a repülőjáratban. Valószínű, azonban, hogy rövid időn belül — még karácsony előtt — ismét üzembe helyezik a repülőgépeket és így ismét megindulhat az annyira nélkülözhetetlen repülőjárat.

Szemüvegét
WEBER

FOTÓOPTIKÁTOR

Unió-utca 8. sz. Telefon: 36-63

A KORMÁNYZÓ MEGTEKINTETTE AZ ÁLLAMI VÁSÁRLÁSOK KIÁLLÍTÁSÁT. Budapestről jelentik: A Kormányzó Ur Öfömlőtsága vasárnap délután megtekintette az Országos Magyar Szépművészeti Múzeumban az állami vásárlások kiállítását. A Kormányzó Urat Fáy István és báró Vlassics Gyula államtitkárok fogadták. Öfömlőtságot a legutóbbi két esztendő állami vásárlásait bemutató kiállításon Csánky Dénes, a Szépművészeti Múzeum igazgatója kalauzolta végig.

Csecsemőt találtak az egyik Kalandos-utcai ház kapujában. A rendőrség bűnügyi naplójában az utóbbi 24 óra eseményei között az alábbi adatokat találjuk: Péntekre virradólag, reggel 7 órakor egy 4-5 hetes leánycsecsemőt találtak a kapu alatt, a Ka'andos-utca 9. szám alatt lévő ház lakói. A csecsemőt, kit hiányos öltözetben, szakadozott pongyolafoszlányokba burkoltva helyezték az idegen ház kapujában a földre a lelketlen anyja, a ház lakói azonnal bevitték 'akéukba, mogmosdatták, melengették a hideg novemberi reggelen valóssággal meggémberedett tagját, majd tejet adtak neki és értesítették a leletéről a rendőrséget. A talált csecsemőt a rendőrség bűnügyi osztályáról a gyermek menhelyre szállították és ugyanakkor megindították a nyomozást a lelketlen anyja felkutatására. — A rendőrség tegnap őrizetbe vette Illyés Erzsébet 21 éves háztartási alkalmazottát, aki el'en a budapesti ügyészség lopás bűntette miatt körözlevelet adott ki. Az őrizetbe vett megtevédt leányt további eljárás végett átadják a budapesti rendőrhatalóságnak.

December 2.-án fizetik ki a városi tisztviselőknek és alkalmazottaknak a karácsonyi segélyt

KOLOZSVÁR, november 26. Kolozsvár város törvényhatósági bizottsága dr. Inczédy-Joksmán Ödön főispán elnöksége alatt csütörtökön délután 5 órakor tartotta meg novemberhavi rendkívüli közgyűlését. Az ülésen tárgyalás alá került ügyek közül szociális szempontból legfontosabb volt a városi tisztviselők és alkalmazottak karácsonyi segélyezésének ügye. A közgyűlés egyhangulag hozzájárult a tisztviselők segélyezéséhez s mint az előadó bejelentette, a segély összegét december 2-án már ki is fizetik.

A közgyűlés elfogadta a városi vigalmi adó módosításáról szóló szabályrendelet-tervezetet, az 1943 évi pótköltségvetést, az epizóduszínészek jutalmazására szolgáló Szentgyörgyi-emlékérem alapítására vonatkozó polgármesteri javaslatot, a padlástelek beépítésével nyert lakások után adandó adókedvezményre vonatkozó felterjesztést, s ezután a város tisztviselőinek és alkalmazottainak karácsonyi jutalmazására vonatkozó polgármesteri javaslatot tárgyalta le. Dr. Suba Károly pénzügyi tanácsnok, előadó bejelentette, hogy az eredeti előterjesztéssel ellentétben a kisgyűlés felemelte az üzemi alkalmazottak segélyezésének mértékét. Bejelentette, hogy a segély a háztartási alapot a városnál 503.255 pengővel, a vízműnél 92.068 pengővel, a gázműnél 21.385 pengővel terheli meg, amelyre már meg is van a fedezet. Közölte, hogy a javasolt jutalmak a múlt évben folyósított összegekhez képest a kinevezett tisztviselők és alkalmazottaknál 50, az ideiglenes jellegű tisztviselőknel 25, családtagjaik után 300, egyéb alkalmazottaknál 50, családtagjaiknál pedig 330 százalékkal magasabbak. A kifizetési csoportok és a többgyermekes családok jobb megsegítése érdekében a város azért emelte ott a százalékokat, hogy ezzel lehetővé tegye a kisebb juttatású és nagycsaládu alkalmazottak beszerzési gondjainak enyhítését. A közgyűlés a javaslatot egyhangulag elfogadta.

SZÉKELYHADOSZTÁLYOSOK! A Székely Hadosztály Egyesület kolozsvári Főszéke testületileg vesz részt november 28-án, a Honvéd-utca iskolában megtartandó nemzetségi ünnepségen. Sorakozó november 28-án, vasárnap délután fél 3 órakor a Főszék Unió-utca 12. szám alatti hivatalos helyiségében. Diszkrét, összes kitüntetésekkel. Pontos megjelenést, fegyvermezt magatartást vár el a századparancsnok.

HATÁRATLÉPŐ HÁZASPÁR A BÍRÓSÁG ELŐTT. Kozmucza Sándor csernefalvi földműveslegény egy falujabeli leánynak udvarolt, de szülei nem engedték, hogy házasságot kössenek. A fiatalok emiatt múlt év szeptember havában Romániába szöktek. Egy évi ott tartózkodás után szüleitől levelet kaptak, melyben értesítették őket, hogy megengedik egybekelésüket, ha hazatérnek. A fiatalok harmadmagukkal haza is tértek. Kozmucza Sándort, aki székési idején besorozott katoná volt, a kolozsvári törvényszék harmas tanácsa kétféle teltot határléplés és honvédelmi vétségért jogerősen 2 hónapi fegháza ítélte. A vadházastársa ellen, akinek néhány napos kisgyermek van, külön eljárás van folyamatban.

ELFOGTÁK A MAGYARLÁPOSI KATOLIKUS TEMPLOM TOLVAJÁT. Déről jelentik: A Magyarlápósi róm. kat. templomból ismeretlen tettes ellopott három oltárterítőt. A csendőrség elfogta Germán Mária csavargónót, aki beismerte, hogy ő lopta el a terítőket és azokat Berg Lászlóné magyarlápósi asszonynak 60 pengőért adta el.

NE SZOMORKODJON

csúnya arcba miatt, ha száraz, zsíros, vagy pallanásos.

„ILLA“ KOZMETIKA

szakszerűen rendbehozza

Mátyás király-tér 27. sz. I. emelet. Tel. 33-26. Tul. M. Pázmány Nóra. Arc krémek, Rúzok a legmodernebb színekben. Estélyi, színpadi kikészítések. Hatétes tartós szempíllafestés! 03840

Frakkos szent

Komoly formában került most szóba Contardo Ferrini páviai, majd milánói egyetemi tanár boldoggá avatása, bizonyosságul annak, hogy a jogászok között is akadnak szentéletű emberek, ha ritkán is.

Ferrini 1902-ben halt meg. Milánó életében annakidején nagy szerepet játszott, városatya volt és sok népjóléti kezdeményezés fűződik nevéhez.

Amikor — mintegy 10 évvel ezelőtt — szenttéavatása először került szóba XI. Pius pápa előtt, a boldog emlékeztető pápa mosolyogva jegyezte meg:

— Nagyon helyes, legalább lesz egy frakkos szentünk is!

BELVÁROSI ASSZONYOK ÖSSZEJÖVETELE. A belvárosi református asszonyok 26-án, pénteken délután 6 órakor a Király-utca 22. szám alatti férfiszövetségi otthonban tartják összejövetelüket, melyen az Urvasoráról előadást tart László Dezső lelképásztor.

KATOLIKUS AKCIÓ SZERVEZKEDÉSE. A Kolozsváron közelmúltban megindult katolikus akció zászlóbontásának eredményeképpen megindult a megyei szervezkedés is. Múlt vasárnap Gyaluban volt szervező gyűlés, vasárnap pedig Szászfenesen lesz az alakuló gyűlés, amelyen Baráth Béla dr. plebános-kanonok és dr. Bartha Ignác igazgatótanács tag is megjelennek.

Faluközösségek, cselédkörök vasárnap, november 28-iki népművelési munkarendje

Vasárnap délelőtt 11 órakor a kalotaszegiek és a székely alkalmazottak kiküldötti résztvesznek a Nemzeti Színházban rendezendő Szózat-ünnepségen. Gyülekezés és helygyegek az otthonokban. Hétfőn, 29-én este fél hétkor az Emke zenei népfőiskola keretében rendezendő Török Erzsébet dalestjén százan vesznek részt. Jegyeket vasárnap délután osztják ki.

Vasárnap délután 4 és 8 óra között:

1. Ref. cselédleányok Lidiakőre 28-tól kezdve Király-utca 22. sz. alatt gyülekezik. Bibliára után a falusi leány városi kötelességeiről lesz szó és Tamási Áron: Kivilágított fapiac elbeszélését olvassák fel.
2. A Katalinkörben a főtéren a r. kat. székely cselédleányoknak Adventi mesemondást rendez Ungváry Ida tanítónő.
3. A Mártakörben a zetelakiaknak, oroszgyeieknek dr. Csótán Márton Ludas Matyit olvassa.
4. A kalotaszegiek faluközössége a Farkas-utca 7. sz. alatt gyülekezik, ahonnan elmennek az adventi istentiszteletre. Az illendően felkészültek uri szent vacsorát vesznek. Istentisztelet előtt és után a faluközösség ügyeinek megbeszélése.
5. A Székely Alkalmazottak Egyesületében, Kötő-utca 10. sz. alatt ifj. Nagy Géza tanár a székely népdalköltészetéről beszél, megemlékezik Kriza Jánosról, Bartókról, Kodályról.
6. A szörényi megyéből Kolozsvárra szolgálatra jötteknek és gazdáiknak üzenjük, hogy az értesítő levelezőlapon hibásan írtuk a Horthy Miklós-uti elemi iskola címét! Tehát küldjük a leányokat, legényeket Horthy Miklós-ut 52. szám alá az elemi iskolába.

ELÉGETT TORINÓBAN KOSSUTH LAJOS BIBLIÁJA. Kevesen tudják, hogy Kossuth Lajos templomi bibliáját és énekeskönyvét, melyet a torinói számüzetésben használt, a torinói valdens-református templomban őrizték. A két öreg könyv azért is értékes volt, mert Kossuth számos aláhuzását és szeljegyzetét tartalmazta. Hir szerint a két értékes könyv az egyik legutóbbi bombázás alkalmával, amikor a templom elpusztult, a lángok martalékává vált.

Rákóczi Mozgóban ma utoljára:

„Bercsényi-huszárok“

„Pótfilm“ az eredeti film forgatásának viszontagságairól

Az egyik francia-svájci filmvállalat most forgatja a „Premier de cordée“ című hegymászófilmet. A felvételek során eddig hat ember sebesült meg súlyosan. Roger Pigot, a film főszereplője tizméteres zuhanásával kezdte a balesetsorozatát. Röviddel ezután partnerének, Joan Davy-nak szikla zuhant a fejére, úgyhogy eszméletlenül esett össze. A következő áldozat a segédrendező, Decomble volt, majd egy operatőr, egy hordár és végül egy hegymászó vezető is megsérült. Paul Alsin, a forgatókönyv szerzője csak hajszál híján került el a halált. Mély gleccserszakadékba zuhant, mely azonban szerencsére olyan keskeny volt, hogy tömött hátizsákjánál fogva fennakadt.

Mivel a szerencsétlenségek nagyrésze a film forgatása közben játszódtott le, a legtöbb balesetet lefilmezték. A vállalkozók egészséges humorára jellemző, hogy egy „pótfilm“ elkészítését határozták el, mely a Premier de cordée forgatásának hü történetét mutatja be. Kétségtelen, hogy ez a „pótfilm“ lesz olyan érdekes, mint az eredeti.

Miklós Lajos vetített képes előadása az EKE-ben. Csütörtök este Miklós Lajos színes filmbemutatójával kezdte meg az Erdélyi Kárpát Egyesület ezévi népszerűsítő turista-előadásorozatát. Az előadáson bemutatták Kolozsvár közvetlen környezetét, a Radnai havasok csodás világát, valamint a Gyilkostó és Széplés vidéknek vadregényes tájait. A Radnaborberekéről, Ünököről és Horthy-csúcsról készült természetű felvételek mely hatást keltek.

Hirdessen Erdély legelterjedtebb napilapjában, az Ellenzékben.

Gyorsfényképek a téli ruhagyűjtésről...

Kolozsvár társadalmának testvéri együttérzése
a belső front „hadijelentésének” tükrében

KOLOZSVAR, november 26. Alig négy napja, hogy bekopogtattak a tizedesek „Adj ruhát a ruhátlanoknak” jelszóval a kolozsvári házakba, s e nemes emberbaráti mozgalom során máris gyönyörű eredményről számolhatunk be. A tizedesek hűségesen járják a várost, bekopogtatnak minden házba, majd napi munkájuk végeztével jelentést tesznek központjuknak minden huszonnégy óra gyűjtésének eredményéről. Ezek a jelentések lelkesek és felemelőek és arról tanuskodnak, hogy várakozáson felül mutatkozott meg máris Kolozsvár társadalmának emberi együttérzése.

Midőn mindezt jóleső örömmel állapítjuk meg, nem lesz érdektelen, ha csokorba kötünk néhány olyan mozzanatot, amelyek önmagukban is beszédes bizonyítéka a kolozsvári polgárság testvéri együttérzésének. Ezeket a gyűjtés során megnyilvánult mozzanatok örömmel jegyeztük le, s mint néhány villanásszerű gyorsfényképet, hadd tárjuk most a közönség elé. A tizedesek jelentéséhez semmit nem adunk hozzá és semmit nem veszünk el belőle, mert a maga egyszerű rövidségében is minden egyes mozzanat élenken világítja meg a helyzetet.

Apró kis gyorsfelvételeink a következők: A tizedes bekopogtat egy lakásba. Első pillantásra látja, hogy bizony szegényebb család lakik benne. Olyan, akinek inkább adni kellene, mint kérni tőle. Meg is jegyzi azonnal:

— Szükségük volna a télen valamire? Mire a válasz ez:

— Igaz, hogy mi is szegények vagyunk, de jól tudjuk, hogy vannak nálunk szegényebbek is. Azoknak szeretnénk mi is adni valamit.

S a tizedes nem ment ki üres kézzel a házból. Egy egyszerű szegény asszony ajándékát vitte magával.

Több helyen már előre tudták az időpontot és, hogy mikor jön a tizedes, s az ajándékcsomag már előre elkészítve állt a szobában. Egészen kicsi fixfizetéses családok olyan meleg szívvvel, kedvesen és szívvel fogadták a gyűjtőket, hogy a meghatottságtól nem egyszer könnyes lett a bekopogtató tizedes szeme. Minden ház, minden lakás megnyílt a kopogtatásra, kinyitlalt a szekrények s valószínűleg jelmondat lett e néhány szó: Tessék választani.

Egy Délerdélyből menekült család, amelynek tagjai menekülési alkalmával alig tudták kevés ingóságukat is magukkal hozni, kirakták egész fehérneműkészletüket s kijelentették, hogy bár alig van annyi, hogy rendszeren válthassák ruhájukat, mégis szívesen adnak valamit. Itt is elhangzott az udvarias és előzékeny felhívás: Válasszon belőle, Tizedes Ur.

Egyik kifőzdében, amelynek tulajdonosa egy háromgyermekes szegény asszony, a tizedes szinte tanácstalanul és bátorítanul kísérelte meg a kérdést: ha valami felesleges talán mégis akadt a házból.

Az asszony, aki naponta szegény embereknek főz, nem is várta be a mondat befejezését, máris válaszolt:

— Sajnos, ruhát nem tudok adni, de két szegény embernek, akit a szervezetem majd kijelöl, egy hónapig ingyen adok ebédet és vacsorát.

Egy egészen fiatal, még kezdő ügyvéd (még nem ismert nevű, de „befutott” és nem sokat kereső) kinyitotta szekrényét és megmutatta; egy rend nyári és egy rend téli ruhája van, a harmadik rend pedig, ami rajta van, s a szekrényből gondolkodás nélkül leakasztotta az egyiket és átadta a tizedesnek.

— Csak az a kérés, hogy sokgyermekes munkásember kapja — mondra az ajándékozó.

Egyik ismert orvos egy rend valódi angol-szövetruhát adott át a tizedesnek azzal a kéréssel, hogy sokgyermekes magyar családnak juttassák. Egyetemi tanár házába kopogtat be a tizedes. Az új kukorigénylőlapot vízsi kitöltés véget. Az egyetemi tanár megkérdezi: volt-e már náluk? S kapott-e valamit?

— Igen — mondja a tizedes —, egy pár cipőt kaptam. Mire az egyetemi tanár megjegyzi:

— Az kevés! — És nyomban intézkedik, hogy husz mázsa fát juttasson el a tizedes négy szegény családnak öt-öt mázsánként.

Egy szegényebb özvegyasszony lakásán a tizedes látva, hogy szűkös anyagi helyzetben él maga a ház lakója is, már vissza akart fordulni, mire az özvegyasszony kedvesen tessékelt beljebb és azt mondta: mikor jönnek a ruhák? S azzal nyomban meg is mutatta, hogy mindössze három ruhája van s azok közül válasszon egyet. A tizedes a leggyengébbet akarta elkérni, mire a szegény özvegyasszony kivette kezéből és a legjobb ruháját adta oda, ezzel a megjegyzéssel:

— Télen ugyanis legfőbbet mindig itthon vagyok, tessék csak elvinni azt a ruhát.

Ungváry János mérőmester bejelentette,

te, hogy elvállalja egy tizenöt éves szegény fiúnak tetőtől-talpig való felöltöztetését. Erre a szép ajándéka már ki is jelölték egy hadbavonultnak tizenöt éves gyermekét, aki jelenleg teljesen egyedül van. Édesanyja nemrég halt meg, apja pedig katonai szolgálatot teljesít. Az anya nélkül maradt tizenöt éves fiúcska nem marad ruhátlanul a télen.

* * *

A nagyobb kolozsvári cégek is jelentős adakozással, négy-öt rend ruhára való anyaggal járultak hozzá a gyűjtéshez. S milyen szép és nemes gesztus: nyomban akadt szabók és varrónők is, akik a ruhák elkészítését vállalták magukra.

Kedves jelenet játszódott le az egyik cipészműhelyben is. Egy szegényebb sorsú asszony, akinek négy éves kisgyermek van, mindenáron ajándékozni akart valamit de a saját gyermekének is alig van valamije. Ekkor elment az ismerős cipészéhez, elvitt egy kis vászoncipőt és egy gyermeklábra való hócipőt, megkérte a cipészt, hogy a kettőből kombináljon össze egy pár használható lábbelit. Nemes, szép cselekedetért bizonyára lesz, aki ezt fogja mondani: az Isten áldja meg érte.

S így megy ez házról-házra. Örömmel, jószívvvel, készséggel adakozik Kolozsvár népe a szegényeknek. Sajnos, néhány olyan helyen is megfordultak a tizedesek, ahol kérésükre ez a válasz hangzott el:

— Majd akkor adok, ha kapok vajjegyet és dupla cukorjegyet.

Jól felszerelt garderobbal rendelkező agglégény fogadta így a tizedeseket. Mindenesetre örömdetes, hogy a sok kolozsvári kerület utcái és háza közl hasonló elutasító válasz alig hangzott el. Nem is fontos. Felejtük el ezeket azonnal.

* * *

Egy-két gyorsfénykép mindössze, amit itt feltártunk. Néhány pillanatfelvétel. Egy-két „hadijelentés” az itthoni belső frontról, az emberi együttérzésről, a téli ruhagyűjtés első négy-öt napjának eredményéről, s már az eddigiekből is kiviláglik, hogy hozzávetőleges becsléssel bizonyára több száz ezer pengő értékben adakozik Kolozsvár társadalma a szegény ruhátlanoknak. Hányan, de hányan fogják minden szívdobbanással áldani érte.

(g. a.)

NÉMET HADIJELENTÉS:

Gomeltől nyugatra elkeseredett csata folyik

Berlinből jelenti a DNB: A véderő főparancsnoksága közli:

A keleti arcvonalon — bár az időjárás rossz — a heves harcok nem csökkenő erővel folynak tovább.

A chersoni hídfő ellen intézett több ellenséges előretörést visszavertünk.

A nikopoli hídfőnél és a nagy dnyeperi ívben szerdán is kemény harcokban visszavertük a Szovjet támadásait, miközben néhány betörést elrekesztettünk.

Kremencsugtől délre az ellenségnek sikerült nagy gyalogos és páncélos erővel betörnie állásainkba. Az ellenséges harcsoportot számos páncélosával és lövegével ellentámadással megsemmisítettük.

A Kievtől nyugatra fekvő térségben támadásaink számos ellenséges ellentámadás állandó visszaverése mellett, bár a terepviszonyok nehezek voltak, lassan további tért nyertek. A szerdán körülzártak jelentett erős ellenséges erőket felmondtunk.

Csapataink itt a legutóbbi négy napon zsákmányoltak, vagy megsemmisítettek 199 páncélost, 554 különféle ágyút, 300 géppuskát és gránátvetőt, valamint 166 gépjárművet.

Élénk diplomáciai tevékenység a Vatikánban

Zürichből jelenti az MTI: Chiassóból jelentik: A Vatikán rendkívül élénk tevékenységet fejt ki. A pápa a napokban a Szentszéknél működő diplomaták közül többeket fogadott, köztük Weizsäcker borbó német nagykövetet, Osborne brit követet, Tittmann amerikai ügyvivőt és Leon Bérard francia nagykövetet. Pius pápa ezenkívül csaknem naponként hosszabb megbeszéléseket folytatott

A Szovjet súlyos vérvesztéseket szenvedett. Számos foglyot ejtettünk.

A gomeli harcitérségben továbbfolynak az elkeseredett harcok a várostól nyugatra és északra betört erős ellenséges erőkkel. Több átkaroló kísérletet ellentámadásaink megfúrtak és ez alkalommal a Szovjet támadó eleit szétvertük vagy visszavetítettük.

Neveltől északnyugatra ellentámadásaink egyes ellenséges ellenőkei elhárítása után, előrehaladtak. 17 szovjet páncélost szétlőttünk. A keleti arcvonal többi részén nem voltak jelentős harcicselekmények.

A délolaszországi arcvonalon a nap általában nyugodtan telt el. Nehéz német harcirepülőgépek egyik erős köteléke az éjszaka mindenfelé ürméretű bombákkal megtámadott La Magdalena és Bastia kikötőjében különböző berendezéseket és hajógyülekezéseket.

Néhány ellenséges zavaró repülőgép az éjszaka átrepült a birodalom északai területén. Az ellenség Dél-franciaország egyes helyeire bombákat dobott. A lakosság jelentékeny veszteségeket szenvedett.

a Rómában tartózkodó bibornokokkal. A pápa állandó érintkezésben áll az államtitkársággal is. Olasz katolikus körökben nagy figyelemmel kísérik a Szentszéknél ezt az élénk tevékenységet. A legkülönbözőbb találgatások folynak arról, hogy mik lehetnek ennek az élénk tevékenységnek a hátsó okai. Egyes körök azt állítják, hogy egy hadviselő hatalom felszólította a pápát, hagyja el Ró-

mát és egy északi országba helyezze magát biztonságba. Más körök azt hiszik, hogy a pápa fontos közvetítést vállalt a szövetségesek és Németország között. Mások megint azon a meggyőződésen vannak, hogy a Szentszék diplomáciai lépéseiről van szó abból a célból, hogy az Örök Várost megóvják a háboru dúlásaitól. Bizonyos egyének végül azt állítják, hogy két külföldi hatalom: a Szovjetunió és Törökország rendes diplomáciai viszonyba kíván lépni a Szentszékkal.

Megalakult a kolozsvári Nemzeti Munkaközpont kulturális csoportja

KOLOZSVAR, november 26. Csütörtökön este a kolozsvári Nemzeti Munkaközpont Köztársasági helyiségében hatalmas érdeklődés mellett megalakult a kolozsvári Nemzeti Munkaközpont kulturális csoportja „Munkások önművelődési csoportja” címmel. Csekefalvy Tamás Béláné, a szervezet alelnöke köszöntötte a jelenlévőket, majd Venczel Antal elnök felkérte Lipcsei Ákos szervezőt, a kulturális csoport megalakulását megelőző felkészítő munkálatait ismertetésére. Ezután sor került az alapszabályok ismertetésére. A csoport a következő tisztikart választotta meg: Elnök Csekefalvy Tamás Béláné, alelnök: Csűrös Géza, alelnökök Berezki Paula, ügyvezető Lőrinczi László dr., titkár Szotvori Nagy Endre, jegyző Lipcsei Ákosné, pénztáros Papp Sándor, ellenőrök Békés Ilus és Péter Lajos. A tanács Dálnoky István, a közismert színházi szakembert nevezte ki rendezővé. Válatstmányi tagok: Mayer Gyula és István, Péter Lajosné, Balogh Erzsébet, Szász Erzsébet, Szabó Julia és Zsigmond Miklós. Venczel Antal, a szervezet elnöke zárta be az alakuló ülést.

Hagyományos erdélyi szellemben, bátran, megalkuvás nélkül küzd mindennap a magyar nép boldogulásáért az Ellenzék.

Az Egyetemi Zenekar hangversenye

Hosszas hallgatás után újból megjelent az Egyetemi Zenekar a Mátyás Király Diákház podiumán. Szívesen látjuk szereplésüket, több okból is, de legfőképp azért, mert a műkedvelő zenekar nemcsak zenebarátokat, hanem zeneértőket nevel tagjaiból. Ma pedig valóban elérkezett az ideje annak, hogy a zenéi műveltség ne kevesek kiváltsága legyen, hanem horizontálisan terjedjen minél erősebb ütemben.

Szeretettel és jóakarattal nézve az Egyetemi Zenekar tagjainak lelkes munkáját, megállapíthatjuk, hogy műsorukat elcsépművek nélkül, ötletesen állították össze, játéku pedig a várakozást messze felülmutatja. A vezénylő **Kolonits Barna** dr. műsorában azt értékeljük, hogy visszanyúlt a 17. és 18. század francia mestereihez, Lullyhez és Gluckhoz. Bizonyára Grieg születésének századik évfordulóját akarta megünnepelni az A-moll zongoraverseny műsorátűzésével. Befejezésül még egy romantikus művet, Csajkovszkij Orosz capricióját játszta a zenekar. Mi tagadás, egy Mozart, vagy Haydn-szimfónia azért helyet kaphatott volna a műsorban, bár mi az eredetiséget is becsülni tudjuk. **Kolonits Barna** dr. feltűnő gyakorlottsággal, meleg tapsokat aratva, vezényelte az Egyetemi Zenekart.

Két vendég is közreműködött a hangversenyen. **Molnár Margit**, operaénekesnőnk tagja, egy Gluck-áriát és Mozart híres Alleluját énekelte sikerrel. Grieg A-moll zongoraversenyét pedig **Wehner Tibor** adta elő. **Wehner Tibor** kitűnő képességű, igen tehetséges zongoraművésznek ismertük, tegnapi szereplése óta azonban még többre értékeljük. Technikailag éretten s lélekkel fakadó, őszinte nagy lendülettel játszott. A közönség zajosan ünnepelte, amit művésznünk három ráadásával köszönt meg.

(kb.)

INGATLAN — LAKÁS

VIDÉKI ur keres alkalmas kolozsvári tartózkodáshoz különbejáratú, rendes butorozott szobát, lehetőleg fürdőszobahasználattal. Címzet a kiadóba „Negyedévi bért előre fizetek” jellegre. 3359

KIADÓ garázt keresek azonnalra. Címzet „Garázs” jellegre. 3368

FÜLGYFODRASZAT bérbe kiadó. Szabó János, Unió-utca 25. 33984

SÜRGŐSEN eladó villanegyedben 2 ház-helynek is megfelelő fiatal gyümölcsös 22 ezer pengőért, vagy fele 11 ezer pengő. Ingatlan-közvetítő, Mátyás király-tér 19. F. 470

SZAMOSFALVI, kétszobás, konyhás, magánházat elcserélném egy kolozsvári ugyanilyen lakással. Külvárosban is lehet. Cím a kiadóban. 2741

MAGÁNOS ur részére butorozott villakás kiadó. Érdeklődni délelőtt. Cím: Donáth-ut 64—66. 33990

ALKALMAZÁS

KÉT fényező állandó munkára felvétetik. Lehet nő vagy férfi. Átjáró-utca 16. F.

SEGÉDET vagy kiszolgálónőt felvesszünk. Kovács P. Fiai fotószaküzlet és díszmúrukereskedés, Mátyás király-tér 8. 3349

TANULÓKAT fizetéssel felveszek. Lukács asztalos, Unió-utca 24. F. 481

MEGBIZHATÓ mindenest háromtagú családhoz felveszek. Muntyán Gyuláné, Mussolini-ut 95. 3394

KISZOLGÁLÓLÁNY és bejárónő felvétetik. Cukrászda, Jókai-utca 5. 33993

KIFOGÁSTALANUL főzni tudó és megbízható szakácsot, vagy szakácsnőt keres a hadtesti tisztükénde. Fürdő-utca 1. 33988

AZONNALI belépésre ügyes elárutónót keresek. Vitéz Fekete üvegüzlet, Wesselenyi Miklós-utca 24—26. szám. 33985

A **HADIROKKANTAK** Országos Szövetsége kolozsvári csoportja erdélyi családvédelmi akciója keretében családok látogatására férfiakat és nőket alkalmaz, napi 20—30 P. kereseti lehetőséggel. Jelentkezni a Honsz, Honvéd-utca 46. szám alatti irodájában, délelőtt 9—12 óra között. 3384

ÁLLAST KERES

MINDENNEMŐ varrást vállalkoz, házhoz megyek. Nagyné, Ecetgyár-utca 18. sz. 3363

Magányos uriaszony, öskeresztény, intelligens, képzett és munkaszerető, életének nyugvópontot, oltahont és képességeinek megfelelő munkakört keres, mint önálló házzvezető. (Nagyvállalat élelmészeti üzemének volt vezetője.) Szerényigényű, jegyzői irodába, vidékre gazdaságba is megy. Vaád Ferencné, Budapest, V. Szondy-u. 90. II. udvar III. 6. G. 212

GYÜMÖLCSFA telepitést vállalkoz helyben és vidéken, saját csemetéből. Tordai kertész, Honvéd-utca 9—11. F.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 10 fillér, vas-tagabb szedéssel 20 fillér, a legkisebb apróhirdetés díja tíz szög 1 pengő. Csak szombatra feladott apróhirdetés díja szavanként 12 fillér. Állást keresők részére szavanként 8 fillér, vas-tagabb szedéssel 16 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresőknek tíz szög 80 fillér. Csak szombatra feladott állást kereső apróhirdetés díja szavanként 10 fillér. Házasság, levelezés rovatba feladott apróhirdetés díja szavanként 14 fillér, csak szombatra feladott hirdetés díja szavanként 16 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadótól és jellegű hirdetések után 30 fillér. Kedvezményes árak nagyobb köteteknél. Apróhirdetések előre fizetendők. VI. dékrol bélyegben is beküldhetők.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓK matt furniós ágy, többfiókos szekrény szerszámok részére, festett ruhaszekrény, antik aranyáramás nagy tükör, antik képek. Apafi-utca 36. szám, délelőtt 9 órától délután 4 óráig. K. 211

HASZNÁLT ruhát, butort, fehérneműt vesznek, adok. Hivásra házhoz megyek. Muresán, Hitler-tér 8. F.

500-AS BMW motorkerékpár, jó gumikkal eladó. Motorkerékpár javítóüzem, Bethlen-u. 8. szám. 3353

ELADÓ ócska deszka. Ugyanott kiadó egy nagy raktárhelyiség, színekkel ellátva. Érdeklődni Szent István-ut 11. 3350

KERESZTÉNY kiszolgálónőt azonnalra felveszek. Patent, Széchenyi-tér 43. 3338

DIOFURNIROS hálószobák, szalon asztalok olcsón eladók. Dermatán innen, Hórv Béla 9. F.

EGY kromozott gyermekágy eladó. Szamos utca 22. 3372

HELYSZÜKE miatt sürgősen eladók, finom kiviteli, díofurniros, kombinált szekrények, rőkamiek, szalon és ebédlőasztalok, konyhaberendezés, világos búkkia íróasztalok, szőnyegek és gyönyörű olajfestmények, nagy várlaszkában, jutányos árban. Deák Ferenc-utca 24., új butorüzlet. F.

HASZNÁLT csikóbunda eladó. Megtekinthető Szutpári Ilonánál, Mikó-utca 5., I. em. 33972

FIGYELEM! Veszek és eladok antik butorokat. Eladók szekrények, Biedermayer könyvszekrény kisebb és nagyobb komódok, Biedermayer asztal, székek, rádióasztal, tükörök, egy rokokó garnitúra, egy legyező, szalongarnitúra. Kossuth Lajos-utca 14. Kanyaró. F.

GYÜMÖLCSFACSEMETÉK megérkeztek. Megrendelők azonnal átvethetik. Torday Kertész, Honvéd-utca 9—11. F.

KOMBINÁLT szobák, hálók, ebédlők, festett hálók, konyhák kaphatók Ujváry Károly műbutorasztalosnál, Horthy-ut 29. Műhely: Horthy-ut 34. Telefon: 41—90. F.

November

26

Péntek

SZÍNHÁZ — MOZI — RÁDIÓ

A nap két 7 óra 21 perckor, nyugszik 16 óra 14 perckor. A hold két 5 óra 28 perckor. nyugszik 16 órakor.

A protestáns naptár szerint Milos, a rómkat. naptár szerint Berch. Sz. Ján., az új-görök naptár szerint Nikon napja van.

Társadalmi események

6 órakor: Makkai Ernő dr. felolvasása az EME irodalmi szakosztálya keretében: „Sipos Pál filozófiájának és vallásfilozófiájának hatása Kázinózy munkásságára” címen. (Egyetemi Könyvtár előadotteme).

Szolgáltatás gyógszertárak

Mátyás király, Mátyás király-tér 4. szám. Telefon: 24—80. — **Apostol**, Wesselenyi-utca 35. szám. Telefon: 17—82. — **Megváltó**, Magyar-utca 13. szám. Telefon: 17—05. — **Isteni gondviselés**, Mussolini-ut 42. szám. Telefon: 10—65

MUZEUMOK

EGYETEMI ÁLTALÁNOS NOVENYTANI INTEZET (Farkas-u. 1., Közp. Egyt., 1. udvar felől bejárat) muzeumai: Alföldi muzeum, Erdélyi szoba, Tanszer- és Amerikai-Alaszkai muzeum, nyitva minden hónap 6-8 vasárnapján d. e. 10—12 óráig (díjmentesen).

NOVENYTANI MUZEUM. A Botanikus-kertben, Majális-u. 42. Nyitva: 8—13, 15—19

ERDELYI MUZEUM kőkori, a római, népvándorlási, iparművészeti és művészettörténeti. Renaissance kömlektan. Bátya-utca 1. Nyitva 9—13 óráig.

ÁLLATTANI MUZEUM: Mikó-u. 5. sz. Nyitva 9—12 óráig.

KÖNYVTÁRAK

EGYETEMI KÖNYVTÁR. Nyitva hétköznapi-pokon délelőtt 8—1.ig és délután 3—8 óráig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9 óráig.

KIALLITAS:

A Barabás Miklós Céh képzőművészeti tárlata a Múcsarnokban.

A kolozsvári Nemzeti Színház heti műsora

November 26-án, pénteken 6 órakor: **BOLYGO HOLLANDI**. Napi bérlet A. 5. sz. Opera helyárák.

November 27-én, szombaton fél 7 órakor: **FEKETE PÉTER**. Bérletszünet. Rendes helyárák.

November 28-án, vasárnap délután 3 órakor: **FEKETE PÉTER**. Rendes helyárák.

November 28-án, vasárnap fél 7 órakor: **FEKETE PÉTER**. Bérletszünet. Rendes helyárák.

November 29-én, hétfőn fél 7 órakor: **TRAVIATA**. A Tizes Szervezet előadása. Bevezetőt mond dr. Entz Géza tanár, főirzedes. Jegyeket a pénztár nem árusít.

A kolozsvári Nemzeti Színház heti műsora a Színházban

November 28-án, vasárnap este fél 7. kor: **UNNEPI DISZELŐDAS**, **DITROI MÓR**, a kolozsvári Országos Nemzeti Színház volt igazgatója (1887-88. 1896-ig), a bu-

dapesti Vigaszínház első művészeti igazgatója (40 évig) és az Országos Színészegyesület örökös díszelnöke 73 éves működése után búcsúzik a kolozsvári közönségtől és a magyar színésztől. Az est műsora: Szavaltatok. Enekszámok. Özv. Varga Ábráné, színjáték. Déryné iflászony III-ik felvonása. Rendes helyárák. Jegyek a Színház pénztáránál váltathatók d. e. 10—12 óráig és délután 5—6 óráig.

MOZIK MÜSORA

ÁRPÁD: CSALÓDÁS.
CORVIN: OPIUMKERINGŐ.
EGYTEM: GROF MONTE CRISTO. (II. rész: A BOSSZU.)
ERDELY: PÉNTÉK RÉZI.
MÁTÁS: DR. JORN.
RAKÓCZI: BERCSÉNYI HUSZÁROK.

SZÓRAKOZÓHELYEK:

FÉSZEK-BAR Kolozsvár közkedvelt szórakozó helye. Fővárosi variété műsor. Tánc. Nyitás este 8 órakor.

RÁDIÓ

SZOMBAT, NOVEMBER 27.

6: Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 6.25 Ebresztő. Torna. 6.45: Reggeli zene. 7: Hírek. Közlemények. 8: Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. 10: Hírek. 10.15: A Budapesti honvéd őrszolgálati zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.15: Hangszerezők. 11.40: Hideyosi Japánból fordította Fekete Gabriella. Felfelvasás. 12: Harangszó. Himnusz. 12.10: Magyar Revü Táncczenekar játszik. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 13.30: Honvédeknek üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 14: Weidinger Ede szalonzenekara. 14.30: Hírek. Műsorismertetés. 15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördőgh János. 15.30: Hadszínterek földrajzi szemmel. Takács József beszól. Északoroszországról. 16.20 Massenet: Elzászi jelenetek — szvit (Vezényel Berre Chagnon). 16.45: Időjelzés, hírek. 17: Dénes. Hertelendy István cséve. gése. 17.10: Nyugat zenéje, Francia és spanyol dalok. Előadja Nagykovácsi Ilona és a rádiózenekar. 18: Hangképek innen-onnan. 18.30: Liszt: II. magyar rapszódia (zenekari). 18.40: Kültügyi tájékoztató. 18.50: Hírek. 19: Dániel Ernő zongorázik. 19.20 Mivel szolgálhatok? Ira Szegváry Mihály, e mondja Tu-ray Ida. Látogatás egy hanglemekkereskedésben. 20.10 Szilvássy Margit és Udvargyi Tibor hangversenye. A zenekart vezényli Rubányi Vilmos. Közvetítés a Vigadó nagyteremből. 21.10: Négyszemközt Tamási Aronnal a könyvtárszobában. Az íróvá. beszélget Gecso Sándorné. 21.20: Oláh Kálmán cigányzenekara muzsikál a Ketter-étteremből. 21.40: Hírek. 22.10 Hírek német, angol és francia nyelven. 22.40 Film- és táncadatok. 23.45: Hírek.

AZ AGYVÉRTÓDULÁS. A SZIVSZORONGÁS. NEHÉZ LÉGZÉS. FÉLELEMÉRZET ES AZ ALMATLANSÁG azon esetei, amelyek a rendszeren székürülés következtében állnak elő, az enyhén, de biztosan ható természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával igen sokszor rövid időn belül megvünnek. Kérdezze meg orvosát!

Tiszliscsizma, majd nem új, sürgősen eladó Szőlősy és Magyarai cipészknél, Deák Ferenc-utca 31.

Gy. 1047

Irhabunda, báránypőr, vadonat új, sürgősen eladó Déri szűcsnél, Unió-utca 3.

Gy. 1047

Fényképezőgép, Krauss-gyártmány, sürgősen eladó Corvin-filmszínház cukorkaüzletében.

Gy. 1047

Porcellán étkészlet, gyönyörű Rosenthal, 12 személyes, sürgősen eladó. Nászajándéknak vagy tökébeftetésnek kiváló. Hitler-tér 1., I. emelet 8—10 ballépéső.

Gy. 1047

VESZÉK ócskaruhát, fehérneműt. Racz Sándor, Mátyás király-tér 12.

F.

IROGEP, kitűnő állapotban levő, eladó. Kovács könyvkereskedés, Szentgyörgy-utca 3.

F.

PIANINO, nagyon keveset használt, eladó. Simon, Király-utca 24.

2736

RÉGI butorokat, használt ruhákat, ágyneműt, értéktárgyakat, legmagasabb árért veszek. Benedek Ilona, Timár-utca 14.

F.

ZONGORA, Wirth, bécsi gyártmány, rövid, keresztthuros, körpáncélos, eladó. Jókai-utca 4., I. emelet, ajtó 12.

3389

KOMBINÁLT szekrény, hálószoba, félháló, szalon, festett kombinált szoba, zsurasztal, függöny, asztalok, karnisok, többféle butorok eladók. Benedek, Timár-utca 14.

F.

JÓKARBAN levő porszivógépet keresek megvételre. Címeket Nagy hirdetőbe, Kornis-utca 1.

F. 341

ZONGORÁT, jókarban, megvételre keresek. Postahivatal, Hidalmás.

33986

25—30 MÁZSÁS hűtmérleget keresek megvételre. Cím: Horthy-ut 85., Ágoston.

33985

ELADÓ új és régi téglá. Andrassy-ut 52.

3382

ELADÓ 3+1 lámpás Standard rádió, nagyon jókarban. Deák Ferenc-utca 43., cipész-üzlet.

3371

KÉT jókarban levő, modern karosszék, ke-rek asztalkával eladó. Kismeseter-utca 7. sz.

3370

KÉSZ heverődivánok eladók. Kovács kárpitosnál, Deák Ferenc-utca 33.

3369

JÓ állapotban gyári szmírnaszőnyeg, 12 kvadrátos és új átmeneti férfikabát eladó. Kismeseter-utca 4., II. 8.

33994

NAGYMÉRÉTU Kalor-kályha eladó. Szász Domokos-utca 13.

2740

EGY fekete férfikabát eladó. Mussolini 31., ajtó 17.

33992

Házasság és levelezés

KERESEM olyan független urinő ismeret-séget, akivel szabadidőnket kellemesen eltölt-hessük. „Házasság is lehetséges” jellegre ki-adóba.

33959

VEGYES

TÖKÉSTÁRSAT keresek nagy jövőjű üz-lethez. Cím a kiadóban.

F. 481

FOLDBEN levő ércet kutató felszereléssel, vagy készülékkel rendelkező egyént keresek. Leveleket „Magas díjazás” jellegre kiadóba.

33975

JEGYKEZELŐI felvételre lehet jelentkezni minden nap 8 és 1 óra között, Honvéd-utca 157. sz. alatt. Havi fizetés 180—186 és 202 pengő, amelyben nincs beleszámítva az eset-leges túlórázás. Magasabb fizetési osztályba jutása saját szorgalmától függ.

ÉNEKET korrepetálhat saját korrepetitor-jával, kitűnő zongorán, elegáns, fűtött lakás-ban. Cím a kiadóban.

33987

Érdekes könyvujdonság!

Jalmari Jaakkola : A finnek története

Modern történész könyve ez — írója a helsinki egyetem jeles tanára —, aki nem elégszik meg a szigorúan vett historiai adatok felsorakoztatá-sával, hanem arra is ügyel, hogy népe kulturális fejlődését bemutassa és szemléltesse a társadalmi kérdé-sek alakulását is.

Ára izléses kötésben 10 P 80 fillér. Kapható az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Kérje az őszi könyvsikerek díjtalan jegyzékét.

Hagyományos erdélyi szellemben, bátran, megalkuvás nélkül küzd mindennap a magyar nép boldogul-lásáért a- Ellenzék.

PAPIRBAN, írószemben, lrodal felszerelési tárgyakban teljes rákőrt talál az „Ellenzék” könyvesboltban. Kolozsvár, Mátyás király-út 5. Tel: 11-02.

(Harmadik oldali cikkünk folytatása.)

foltozott ruhában az ország fennmaradásáért küzdeni és dolgozni, mintsem divatos ruhákban megfélekezni a haza iránti kötelességeiről.

A folyó év derekán a kormány mélyreható gazdaságpolitikai intézkedések megtételét határozta el.

A mezőgazdasági árak magasságának megállapításánál a termelési költségek változására elsősorban a munkabéreknél kellett figyelemmel lennünk. A termelési költségeknek az a hatalmas része viszont, amely magából a mezőgazdaságból származik, az árarányok kialakításának szempontjait szabta meg. A mezőgazdasági termelésnél felhasznált iparcikkek aránylag kis mennyiségére tekintettel, ezek árának emelkedése, az előbbiekhöz viszonyítva, kisebb mértékben hatott a mezőgazdasági árak emelésének irányában.

A mezőgazdasági árakban a legnagyobb emelkedés természetesen ott van, ahol a termelés fokozása szükséges, továbbá azoknál a terményeknél, amelyek termelése sok emberi munkaerőt igényel, végül a takarmányáraknál, ahol az európaszer- te jelentkező inség, a termelés irányítá- sára vonatkozó egyéb intézkedések mel- lett árpolitikai eszközökkel való megse- gítést is kíván.

A beszolgáltatási kötelesség alá eső termények felvásárlására kijelölt keres- kedők rendszerünkben a felkínált árut felvásárolni kötelesek. A forgalomnak ilyen módon történt szabályozása a ke- reskedői áraknak két irányban történő módosítását tette szükségessé. Egyrészt a legmagasabb és a legalacsonyabb árak megállapításának rendszerétől eltérően, a beszolgáltatási rendszer keretében be- vont valamennyi áru fix árakat kellett megállapítanunk. A térben és időben egy- séges fogyasztói árak érdekében ugyan- ezeken a központokon keresztül történik az árak tárolásával, beszáradásával és kamatvesztésével kapcsolatban évköz- ben szükségessé is időnyiszterü árválto- zás kiegyenlítése is.

A mezőgazdasági árak és a munkabé- rek felemelése után elkerülhetlenné vált az 1939. évi augusztus hó 26-ával rögzített, de azt követőleg sorozatos szak- mai és egyéni ármegállapításokkal módo- sított ipari árak általános rendezése.

Az új ipari árszint kialakításának is lényegesebb tényezője a munkabér- emelkedés volt. Az új árrendezésnél nem- csak az újabb bérpótlékok által előidézett költségemelkedésekkel kellett számolni, hanem figyelembe kellett venni az alap- béreknek átlagban 30-40 százalékra be- csülhető emelkedését is.

Az előbbieken említett költségemelke- dések áthárítását illetően az egyes szak- mákra, illetőleg áruakra különböző eljárás alkalmazását tettem kötelezővé.

Az ipari árak emelkedése a rögzítéskori állapothoz képest szintén eltérő képet mutat. Általánosságban azoknál az ipa- roknál, amelyek nagyobb részben belföldi nyersanyagokat dolgoznak fel, az áremel- kedés ott mutat erősebb kiugrást, ahol munkaintenzív iparról van szó. Azoknál az iparoknál, amelyek nagyrésztben kül- földi származású nyersanyagokat, mű- anyagokat, vagy pótnyanyagokat dolgoznak fel, ez a körülmény ugyancsak lényege- sen befolyásolta az áremelkedés mértékét.

Az új árak megállapításával az árstabi- litás gondolatának megvalósítását kíván- tam biztosítani. Minthogy pedig az ár- megállapítások a költségelv érvényesíté- sével történtek, legjobb meggyőződésem szerint e célokat el is érhetem. Szilárd elhatározásom tehát, hogy a mélyreható intézkedésekkel kialakított árszint nyu- galmát minden körülmények között biz- tosítom. Ez a nyugalom nemcsak a ter- melés és forgalom rendjének elengedhe- tetlen előfeltétele, hanem előfeltétele a szociális békének is.

Fontos feladatnak tekintem az ár- ellenőrzés intézményes kiépítését. Az intéz- ményes árellenőrzést két irányban kívá- nom megvalósítani. Egyik legfontosabb feladatnak tartom az árrendezés során megállapított feláraknak és áraknak az adott lehetőség között a helyszínen tör- ténő utólagos ellenőrzését.

Az árellenőrzés során az árhatóságra váró feladat másik része a megállapított árak betartásának ellenőrzése. Az ezen a téren teendő intézkedések előfeltétele az árellenőrzés decentralizálása, helyi ár- ellenőrző szervek kiépítése.

A fokozott árellenőrzés lehetőségét akartam biztosítani annak a rendszernek fokozatos bevezetésével, amely szerint, ahol erre technikailag a lehetőség meg- van, a fogyasztói árak megállapítása már a gvárpári számlázás során megtörténik és ezt a fogyasztói árat úgy a kiállított számlában, mint magán az árun fel kell tüntetni.

További új szempontok érvényesítését is kívánom a jövőben biztosítani. Így szükségesnek látom annak ellenőrzését, vajjon a vállalatok a költségemelkedések elhárítására, illetőleg kiküszöbölésére a maguk részéről mindent megtesznek-e. A jövőben mindjobban kiterjeszteni kívá- nom az egységes fixösszegű árak megá- lapításának rendszerét mindazokra a cik- kekre, ahol ennek előfeltételei megvan- nak. A költségtételeknél felső határt is szabtam, amely fölé árszámításban senki sem mehet. Az ilyen irányú intézkedések továbbfejlesztéseket egy lépéssel to- vább kívánok menni abban az irányban, hogy a már érvényben lévő kalkulációs irányelvekben megállapított haszonkul- csokat fokozatosan csökkentsem az olyan vállalatoknál, amelyek az átlagosnál ma- gasabb egységköltségekkel dolgoznak. A bruttó haszonkulcsok árszabályozásoknál pedig az egyes áruknál felszámítható bruttó haszon felső határának összegszerű megállapításával kívánom a kérdést sza- bályozni.

Külön kell szólnom a háborús gazda- sági élet rákfenéjéről: a zügforagalomról. E forgalom elburjánzása azt a hitet kelti az emberekben, mintha elegendő áru- mennyiség állana rendelkezésre. Többször halljuk, hogy van minden, de csak züg- ban. Még ha el is fogadnánk azt, hogy van minden, fenn kell tartanom azt az állítást, hogy a zügforagolomban lévő egyes áruk mennyisége messze nem ele- gendő ahhoz, hogy a szükséglet kielégi- tését általában biztosíthatná. Kétségtelen mégis, hogy rettenetes az a lelki hatás is, amit a zügforaglom gyakorol. Érthető az elkeseredés, amely urrá lesz azokon, akik azt látják, hogy létfenntartásuk ér-

dekében a legsúlyosabb nehézségekkel kell megküzdeniük, amivel szemben má- sok, akiknek van hozzá pénzük, de nincs lelkiismeretük, a békebeli életszínvonalat meghaladó életmódot tudnak biztosítani maguknak, mint a zügforaglom aktív ré- szesei. A zügforaglom ellen tehát állan- dóan a legélesebb harcot kell folytatnom. Ez a harc kétirányú gazdasági és büntető- jogi irányban egyaránt állandóan tart. Az intézkedéseknek a hatásaként külön erre irányuló intézkedések nélkül jóformán teljesen megszűnt a sorbanállás s alapos a reményem, hogy rövid időn belül en- nek még meglévő csökevényei is eltűn- nek. Nem elég azonban csak gazdasági eszközökkel küzdenünk, kénytelenek va- gyunk fokozott mértékben igénybevenni a büntetőjog eszközeit is a zügforaglom haramiáival szemben. Minden erőmmel rajta leszek s e törekvésemben számítok az egész magyar társadalom támogatásá- ra, hogy a háborús nyomorúságnak eze- ken a vámszedőin beteljesedjék az Irás szava, amely mindig igaz volt s igaz lesz minden időben: Vos faciunt inopes quas cumulatibus opes! Szegénnyé tesznek titeket azok a kincsek, amelyeket gyűjtetek!

Szász Lajos közellátási tárcanélküli mi- niszter beszéde elhangzása után a Ház minden oldalán meleg ünneplésben ré- szesítették. A Ház ezután a közellátás- ügyi tárcanélküli miniszter költségvetését elfogadta.

Törs Tibor alelnök napirendi indítvá- nya értelmében a Ház pénteken folytat- ja ülést és ennek napirendjére az 1943. évi állami költségvetés hátralevő tárcájá- nak, a külügyi és a pénzügyi tárcának a letárgyalását tűzték ki. A Ház csütörtöki ülése délután 6 óra 20 perckor ért véget.

Jelentés a szerb partizánfrontról

Berlinből jelenti az MTI: Mint a Német Távirati Iroda értesül, német kötelékek a legutóbbi napokban a Sarajevótól északkeletre lévő terüle- tet megtisztították a bolsevista rab- lóktól. A kommunisták kis csoport- tokban járták a környék falvait, lá- zították a lakosságot és a férfiakat arra bujtogatták, hogy kommunista bandákat létesítsenek. Két ilyen ter- rorista csoportot harcra kényszerít- tettek. A kommunisták a környék falvaiból összeszedték az asszonyo-

kat és gyermekeket és a rohamozó német egységek elé hajtották őket. Az egyik esetben 250, a másikban 300 emberről volt szó. Így akar-ák megakadályozni a német köteléke- ket a tüzelésben és időközben ma- guk menekülni igyekeztek. A német csapatok ezáltal és közönséges har- címód ellenére is harcra kényszerít- tették és megsemmisítették a bandi- tákat. A vállalkozás befejezése után az arcvonalszakaszon 350 halott kommunistát számoltak meg.

Német előrehaladás Kievtől nyugatra, elszakadómozdulatok Gomelnél-Heydebreck különjelentése

Heydebreck, a Pest berlini munka- társa a keleti arcvonal helyzetéről a következőket jelenti:

Berlini megfigyelő körök érdeklő- dése a keleti fronttal kapcsolatban továbbra is elsősorban a zsitomir- kievi térségben folyó nagy német el- lentámadásokra irányul. Az ott szán- dékolt bekerítő támadásoknak két- ségkívül figyelemreméltó eredménye az ellenséges arcvonal meglazulása. Ebben a vonatkozásban itteni hiva- talos helyen fontosnak tartják an- nak megállapítását, hogy a véderő- főparancsnokság jelentésének az említett eredményekre vonatkozó ré- sze nem jelenti a bekerítő mozdula- tok teljes befejeződését, csupán a hadműveletekben résztvevő egyik német hadosztálynak eddig elért si- kerét. Hogy a szovjet arcvonalat itt sikerült felszakítani, arra vall itteni hivatalos köröknek ama megállapi- tása, hogy a német támadás most egyre inkább kelet felé, Kiev ellen, másrészt Zsitomirtól észak felé irá- nyul.

Berlini körök kiemelik, hogy a go- meli vidéken, az igen változatos küz- delmek színhelyén a hadművelési te- rületet, mint betörési térséget jelle- mezte az utóbbi időben. A Szovjet- nek itt elért eredményére mutat az a jelentés, amely szerint itt-ott né- met elszakadó mozdulatok következ- tek be. Az illetékes katonai magya- rázók is nyomatékmal mutatnak rá, hogy Gomelnél különösen pedig Rje- csicánál elkeseredett küzdelmek foly- nak.

Figyelemreméltó változás követ- kezett be Kricsev térségében, ahon- nan tegnap új szovjet támadások fel- tartóztatásáról érkezett jelentés és most hivatalosan bejelentették, hogy ott betörési térség keletkezett.

Central University Library Cluj

Nikopolnál és a dnyeperi kanyar- ban fennálló helyzet jelentőségét il- letően figyelemreméltó a véderő fő- parancsnokság jelentésében az a nyomatékos közlés, amely szerint ott nyilvánvaló, hogy a Szovjet a német állások szétrombolására törekedik. Ezeket a támadásokat azonban sike- rült felfogni és elhárítani.

A dnyeperi ivben a legutóbbi köz- lések szerint Krivoj Rog környéke újra a harcok egyik súlypontja lett. A két gyújtópont tehát Kievnél, más- részt pedig Krivoj Rognál van és ehhez itteni körökben hozzáfűzik, hogy a szovjet vezetés Cserkasznál nagyszabású előretört hadműve- letebe kezdett. Eddig ezeknek meg- hiusításáról érkeztek jelentések.

Még nincsenek közelebbi adatok a véderőfőparancsnokság jelentéséhez az arcvonal e szakasza mögött meg- semmisített bandatáborokról. Az ed- digi közleményekből körülbelül azt lehet megállapítani, hogy közvetle- nül az arcvonal közelében folytatód- nak ezek a hadműveletek, mégpedig minden valószínűség szerint olyan előretört kötelékekkel, amelyeknek sikerült a legutóbbi napok harcái során a német arcvonalon vagy át- törni, vagy átszivárogni.

ELLENZÉK politikai napilap.

Felelős szerkesztő:

ZATHURECKY GYULA

Felelős kiadó:

VITA SANDOR

Félévszázados külföldi összeköttetésem lehetővé teszi,

hogy finom solingeni acélárakban és szemüvegekben még mindig a leg- jobbat és viszonylag olcsón tudom nagybecsűlt vevőimnek nyújtani. A világhírű J. A. Henke's solingeni iker-jegyű zsebkések, o lók, horot- vák, kettészeközök, valamint önbortvátó-pengék gyári lerakata:

KUN MÁTYÁS FIA KOLOZSVÁR, KOSSUTH LAJOS-U. 1.

Mátyás Király

mozgós zinház

Ma, pénteken premier!

Csak 16 éven felülieknek engedélyezre!

Lányok, asszonyok filmje! Örök asszonyi problémát tárgyal, minden nő legé- több sorskérdését!

Dr. Jörn

Izgalmas, fordulatos törté- net, mely egy szerelem kö- vetkezményeinek kényes problémáját viszi vászonra művészi eszközökkel.

Nagyvonalu, izgalmas és emberi! A cselekmény szin- helye egy nőgyógyá- szat.

Dr. Jörn szerepét

A. S JÖSTRAND,

a legnagyobb svéd drámai

színész játsza, partnernője

VIVECA LINDFORS,

az ismert svéd filmszínlgy.

Előadások kezdete: 3, 5, 7 órakor és vasárnap d. e. negyed 12 kor.

Antal István a kézműves- iparosok gyűlésén

BUDAPEST, november 26. (MTI.) Az Iparosok Országos Szövetsége szerdán ér- tekezletet tartott, amelyen megtárgyalták a magyar kézműiparosság időszerű kér- déseit. Az értekezleten felszólalt Antal István miniszter is. Rámutatott arra a fontos szerepre, amelyet a magyar kéz- művesiparosság a belső front szilárdsá- gának és helytállásának kiépítése körül hivatott betölteni. Hangsúlyozta, hogy bár a kézművesiparosságnak rendkívül sok jogos kívánsága és panasa van, ezek a nemzeti lét időszerű sorskérdései mellett mégis eltörpülnek. Ma minden törekvés- nek a nagy nemzeti sorskérdések megol- dására kell összpontosulnia. Rendkívül fontos, hogy a kézművesiparosság is tisz- tán és világosan lássa a magyarság hely- zetét. A miniszter bejelentette, hogy 6 maga fogja az összes nemzeti politikai kérdésekben a szükséges tájékoztatást megadni a szövetségbe tömörült keresz- tény iparosok számára.

HERCZEG FERENC KÖSZÖNETE

KOLOZSVÁRNAK. Mint ismeretes, Ko- lozsvár város törvényhatósági bizottsága 80. születésnapja alkalmából megleghangu közgyűlési határozattal üdvözlötte Herczeg Ferenc író. Az üdvözlésre a jubiláló író a főispánhoz intézett levelében most vála- szolt, Kolozsvár közönségének megemléke- zéséért hálás köszönetét küldte.

Megmérgezte magát egy marostordame- gyi uriaszony. Marosvásárhelyről jelentik: Tegnap éjszaka Maroszentkirály községben Kálmán Istvánné 28 éves uriaszony, egy ottani földbirtokos felesége megmérgezte magát. Beszálították a marosvásárhelyi kór- házba, ahol meghalt. Még nem állapították meg, hogy milyen méreg ölte meg a sze- rencsétlen asszonyt. Az ügyészség elren- delte a holttest felboncolását. A rejtélyes öngyilkosság ügyében a vizsgálat megindult.